

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Харківського
національного університету мистецтв
імені І.П. Котляревського

Протокол № 2 від 29.09.2026 р.

Уведено в дію наказом

від 29.09.2026 р. № 188

ПОЛОЖЕННЯ

**про запровадження, моніторинг,
оновлення, перегляд освітніх програм
у Харківському національному університеті мистецтв
імені І. П. Котляревського**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про запровадження, моніторинг, оновлення, перегляд освітніх програм у Харківському національному університеті мистецтв імені І. П. Котляревського, що є елементом системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами та доповненнями); «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами та доповненнями); Постанови КМУ від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (зі змінами); «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261 (зі змінами та доповненнями); «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами та доповненнями); «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» від 25.10.2024 № 1223; «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 30.08.2024 № 1021; Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (zareestrovano v Min'юsti 04.07.2024 za № 1013/42358); Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості; Статуту Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського; Стратегія розвитку закладу вищої освіти Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського на 2025 – 2030 роки; Положення про гаранта освітньої програми, проєктну (робочу) групу, групу забезпечення освітньої програми у Харківському національному університеті мистецтв імені І.П. Котляревського.
- 1.2. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова / освітньо-творча) програма – це комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).
- 1.3. Освітньо-професійна програма розробляється для першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти.
Освітньо-наукова програма розробляється для другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти. Освітньо-наукова програма

магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Освітньо-творча програма розробляється для третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти.

- 1.4. Строки розроблення, затвердження, моніторингу, оновлення та перегляду освітніх програм визначаються нормативними документами та відповідними наказами та/або розпорядженнями Університету.

2. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

- 2.1. Університет самостійно розробляє та затверджує освітні програми з урахуванням вимог до відповідного рівня вищої освіти, встановлених законодавством, вимог відповідного стандарту вищої освіти (за наявності), а також Національної рамки кваліфікацій (Додаток).
- 2.2. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності), якщо інше не передбачено законодавством.
- 2.3. Назви освітніх програм встановлюються Університетом і можуть містити ключові слова предметної області спеціальності (спеціалізації, предметної спеціальності) або міждисциплінарної предметної області, а також професійних кваліфікацій у разі їх присвоєння.
- 2.4. Ініціаторами розроблення та запровадження нової освітньої програми можуть бути керівництво Університету та/або факультету, окремі науково-педагогічні та/або педагогічні працівники, а також колективи науково-педагогічних та/або педагогічних працівників.
- 2.5. Питання щодо розроблення та запровадження нової освітньої програми розглядається на засіданні / розширеному засіданні кафедри (кафедр), відповідальної(-их) за її реалізацію.
- 2.6. Реалізацію освітньої програми забезпечує кафедра (кафедри), кадрове забезпечення якої (яких) відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та вимогам законодавства у сфері акредитації освітніх програм.
- 2.7. Група забезпечення освітньої програми – група науково-педагогічних та/або педагогічних працівників, залучених до реалізації освітніх компонентів освітньої програми, які забезпечують досягнення її цілей і результатів навчання та відповідають кваліфікаційним вимогам, установленим Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.
- 2.8. Порядок формування та функції Групи забезпечення освітньої програми визначаються Положенням про гаранта освітньої програми, проєкту

- (робочу) групу, групу забезпечення освітньої програми у Харківському національному університеті мистецтв імені І.П. Котляревського.
- 2.9. Після визначення гаранта та складу проектної (робочої) групи проектна (робоча) група на чолі з гарантом розробляє проект освітньої програми.
 - 2.10. Мета освітньої програми визначається з урахуванням сучасних тенденцій розвитку культури, мистецтва та гуманітарних наук, актуальних потреб ринку праці, галузевого та регіонального контексту, відповідає Стратегії розвитку Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського та враховує досвід реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.
 - 2.11. Обґрунтування актуальності освітньої програми та спроможності її якісної реалізації в Університеті повинно містити:
 - відомості щодо відповідності цілей освітньої програми місії та Стратегії університету;
 - аналіз тенденцій розвитку спеціальності та розвитку ринку праці, порівняльний аналіз аналогічних вітчизняних та закордонних освітніх програм;
 - інформацію про кадрове та матеріально-технічне забезпечення.
 - 2.12. При проектуванні цілей та програмних результатів навчання освітньої програми обов'язковим є залучення здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією або спорідненими спеціальностями, представників роботодавців, академічної спільноти та інших стейкхолдерів.
 - 2.13. Проект освітньої програми обговорюється на засіданні / розширеному засіданні кафедри (кафедр), яка (які) відповідатиме (-уть) за реалізацію ОП. За результатами обговорення готується витяг із протоколу засідання щодо запровадження освітньої програми, який разом з проектом освітньої програми подається до навчального відділу університету.
 - 2.14. Навчальний відділ перевіряє проект освітньої програми на відповідність стандарту вищої освіти (за наявності), Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, вимогам Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, цьому Положенню.
 - 2.15. Навчальний відділ оприлюднює проект освітньої програми на офіційному вебсайті Університету для громадського обговорення не пізніше ніж за місяць до її затвердження з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.
 - 2.16. Після завершення громадського обговорення гарант освітньої програми формує зведену таблицю пропозицій та зауважень, отриманих від

- стейкхолдерів під час громадського обговорення, на підставі якої разом із проєктною (робочою) групою здійснює доопрацювання освітньої програми.
- 2.17. Гарант освітньої програми представляє доопрацьовану освітню програму на засіданні / розширеному засіданні кафедри (кафедр), яка(які) відповідатиме(-уть) за реалізацію ОП. Схвалена освітня програма надається рецензентам для зовнішнього рецензування.
- 2.18. Зовнішні рецензії є невід’ємним додатком до освітньої програми.
Рецензентами можуть бути:
- представники професійного середовища (роботодавці, представники професійних спілок та асоціацій тощо), сфера діяльності яких відповідає предметній області освітньої програми, що рецензується;
 - представники академічної спільноти (інших вітчизняних або іноземних закладів вищої освіти), які мають науковий ступінь та/або вчене звання, здійснюють наукову діяльність за предметною областю освітньої програми.
- 2.19. Схвалений проєкт освітньої програми подається на затвердження Вченій раді Університету.
- 2.20. Затверджена Вченою радою Університету освітня програма вводиться в дію наказом ректора з нового навчального року.
- 2.21. Після затвердження освітньої програми інформація про неї оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету відповідно до вимог законодавства та внутрішніх нормативних документів Університету.
- 2.22. Освітня програма, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, може переглядатися та модернізуватися шляхом внесення змін до її цілей, змісту, структури, освітніх компонентів, обсягів, форм контролю, практичної підготовки, програмних компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до результатів моніторингу, пропозицій стейкхолдерів, змін законодавства, стандартів вищої освіти та рекомендацій зовнішнього оцінювання якості. Такі зміни не є підставою для визнання освітньої програми новою, якщо інше не встановлено законодавством.
- 2.23. Новою освітньою програмою вважається програма у разі зміни спеціальності, рівня вищої освіти або в інших випадках, прямо визначених законодавством. Для акредитованої освітньої програми новою вважається також програма, у якій змінено очікувані програмні результати навчання (компетентності) у випадках, передбачених Положенням про акредитацію освітніх програм, затвердженим МОН України.

3. МОНІТОРИНГ, ПЕРЕГЛЯД, ОНОВЛЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

- 3.1. Освітні програми підлягають регулярному моніторингу, метою якого є підтвердження, що освітня програма досягає встановленої мети та відповідає потребам здобувачів вищої освіти, роботодавців, інших зацікавлених осіб.
- 3.2. Моніторинг освітньої програми здійснюється гарантом освітньої програми спільно з кафедрою (кафедрами), відповідальною(-ими) за її реалізацію, із залученням групи забезпечення освітньої програми, здобувачів вищої освіти, представників роботодавців та інших стейкхолдерів.
- 3.3. Моніторинг освітньої програми включає:
 - 3.3.1. Зворотний зв'язок від учасників освітнього процесу:
 - аналіз результатів щорічного опитування здобувачів вищої освіти щодо їхніх очікувань, потреб і задоволеності програмою;
 - аналіз результатів опитування викладачів, задіяних у реалізації освітньої програми;
 - аналіз відгуків випускників щодо якості освітньої програми та її відповідності професійним потребам;
 - аналіз відгуків роботодавців та потреб ринку праці;
 - аналіз пропозицій інших стейкхолдерів, задіяних у реалізації освітньої програми.
 - 3.3.2. Зміст і методичне забезпечення програми:
 - аналіз змісту програми у світлі останніх досліджень у відповідній галузі знань та змін потреб суспільства;
 - порівняння змісту освітньої програми з відповідними освітніми програмами інших закладів вищої освіти України та іноземних закладів вищої освіти;
 - аналіз стану організації освітнього процесу при вивченні навчальних дисциплін;
 - аналіз стану та змісту навчально-методичного забезпечення освітньої програми;
 - аналіз ефективності процедур оцінювання здобувачів вищої освіти.
 - 3.3.3. Ресурси, середовище та кадрове забезпечення:
 - аналіз кадрового складу, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітньої програми;
 - аналіз навчального середовища та послуг з підтримки здобувачів вищої освіти;
 - аналіз навчального навантаження здобувачів вищої освіти, результатів їх навчання та академічної успішності;
 - аналіз результатів прийому здобувачів вищої освіти на освітню програму.

3.3.4. Результати реалізації програми та кар'єра випускників:

аналіз працевлаштування та подальшого кар'єрного зростання випускників освітньої програми;

облік проблемних ситуацій та порушень, виявлених під час реалізації освітньої програми.

3.3.5. Нормативні та експертні підстави:

аналіз доцільності впровадження рекомендацій експертних груп та галузевих експертних рад, наданих під час проведення акредитаційних експертиз, зокрема за іншими освітніми програмами;

урахування вимог чинного затвердженого / оновленого стандарту вищої освіти за спеціальністю, до якої належить освітня програма;

урахування актуальних нормативно-правових актів у сфері вищої освіти.

3.4. Результати моніторингу розглядаються на засіданні / розширеному засіданні кафедри (кафедр), відповідальних за реалізацію освітньої програми, де приймається рішення щодо її перегляду / оновлення.

3.5. Порядок перегляду освітньої програми.

3.5.1. Перегляд освітньої програми не передбачає обов'язкове внесення змін до неї. Результати перегляду можуть передбачати наступні результати:

необхідність нової редакції освітньої програми – оновлення освітньої програми;

відсутність необхідності у новій редакції освітньої програми та/або необхідність оновлення лише окремих елементів освітньої програми.

3.5.2. Перегляд освітньої програми здійснюється групою забезпечення освітньої програми із залученням:

здобувачів вищої освіти за цією освітньою програмою;

академічної спільноти;

потенційних роботодавців та роботодавців, які беруть участь у освітньому процесі та/або забезпечують виробничу практику;

випускників освітньої програми (за наявністю);

інших стейкхолдерів.

3.5.3. За результатами перегляду освітньої програми гарантом освітньої програми складається висновок щодо розвитку освітньої програми та, за необхідності, зміни до освітньої програми.

Висновок представляється на засіданні / розширеному засіданні кафедри (кафедр), відповідальних за реалізацію освітньої програми, за участі гаранта, розглядаються подальші заходи щодо розвитку освітньої програми, оновлення її окремих елементів та, за необхідності, приймається рішення про проектування нової редакції.

3.6. Порядок оновлення освітніх програм.

3.6.3. Підставою для оновлення освітньої програми є:

зміна вимог законодавства, що регламентує сферу освітньої діяльності, зокрема змін, пов'язаних з затвердженням стандарту вищої освіти та/або професійного стандарту;

наявність недоліків, зокрема суттєвих, та рекомендації за результатами зовнішнього оцінювання забезпечення якості, зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій цієї освітньої програми або інших освітніх програм Університету;

результати щорічного моніторингу освітньої програми, зокрема результати опитувань здобувачів вищої освіти, роботодавців, науково-педагогічних працівників щодо досягнення програмних результатів навчання і формування загальних і професійних компетентностей в процесі опанування освітньої програми;

зміни на ринку праці, нові досягнення науки в предметній області;

пропозиції та зауваження роботодавців тощо.

3.6.4. Оновлення освітньої програми передбачає внесення змін до її змісту (вилучення чи запровадження нових освітніх компонентів), умов реалізації, цілей та/або програмних результатів навчання, зміну назви освітніх компонентів, обсягу кредитів, форм контролю освітніх компонентів, зміни у структурно-логічній схемі освітньої програми, у матрицях відповідності освітніх компонентів компетентностям та програмним результатам навчання, зміни форми атестації тощо.

3.6.5. Проект оновленої освітньої програми оприлюднюється на офіційних веб-ресурсах Університету для проходження процедури громадського обговорення.

3.6.6. Після громадського обговорення освітньої програми гарант освітньої програми формує зведену таблицю пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів, на підставі якої разом із проектною (робочою) групою, за потреби, вносить зміни до відповідних структурних елементів освітньої програми, про що відображається у відповідному в розділі освітньої програми.

3.6.7. Проект оновленої освітньої програми надається рецензентам для зовнішнього рецензування.

3.6.8. Проект оновленої освітньої програми проходить процедуру погодження та затвердження, визначену у п.п. 2.19-2.21 цього Положення.

3.6.9. Оновлення окремих елементів освітньої програми може передбачати зміну змісту освітніх компонентів з відображенням у робочих програмах

навчальних дисциплін, програмах практик, матеріалах лекційних та практичних занять, тематиці курсових та кваліфікаційних робіт тощо та не вимагають проходження процедур перезатвердження освітньої програми.

3.6.10. Обов'язковому оновленню освітні програми підлягають раз на п'ять років.

3.7. Після завершення акредитації освітньої програми Університет забезпечує контроль виконання рекомендацій та усунення зауважень і недоліків, зазначених у рішенні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та/або експертному висновку. Контроль здійснюється шляхом визначення заходів, відповідальних осіб і строків їх виконання, систематичного відстеження стану та результативності їх реалізації, документування результатів і врахування їх під час подальшого моніторингу та перегляду освітньої програми.

3.8. Акредитована освітня програма підлягає постакредитаційному моніторингу Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до розділу IV Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2024 року № 686.

3.9. Порядок припинення освітньої програми.

3.7.1. Підставою для розгляду питання про припинення провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою може бути:

відмова в акредитації освітньої програми Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;

обґрунтоване рішення засідання кафедри (кафедр), відповідальної (відповідальних) за реалізацію освітньої програми, погоджене з керівником групи забезпечення, деканом факультету, першим проректором;

клопотання навчального відділу за результатами моніторингу, внутрішнього аудиту дотримання вимог внутрішньої та зовнішньої нормативної бази, аналізу динаміки контингенту студентів тощо.

3.7.2. Науково-методична рада Університету розглядає матеріали щодо закриття освітньої програми та подає їх до Вченої ради Університету.

3.7.3. Припинення провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою здійснюється за рішенням Вченої ради Університету.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Затверджені освітні програми оприлюднюються на сайті Університету.

4.2. Відповідальними за розробку й зберігання паперової та електронної версій освітньої програми, за повноту та своєчасність розміщення інформації про

освітню програму на сайті Університету є її гарант, завідувачі кафедр, декан факультету, що визначено Положенням про гаранта освітньої програми, проєктну (робочу) групу, групу забезпечення освітньої програми у Харківському національному університеті мистецтв імені І.П. Котляревського.

- 4.3. Реєстрацію нових освітніх програм в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО) здійснює Навчальний відділ.
- 4.4. Відповідно до освітньої програми розробляються навчальні плани за всіма формами навчання, які затверджуються Вченою радою Університету.
- 4.5. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися наказом ректора за рішенням Вченої ради Університету.

Додаток
до Положення про запровадження, моніторинг,
перегляд, оновлення освітніх програм
у Харківському національному університеті
мистецтв імені І. П. Котляревського

**Етапи запровадження нової освітньої програми
у Харківському національному університеті
мистецтв імені І. П. Котляревського**

